

ԱՐԶԱԳԱՆԳ

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՆԱՔԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐ

Խմբագրութիւնը բաց է ամենաւնի օր 10—1 ժամը
(բացի կիրակի և տօն օրերէն):
Ցայտարարութիւն ընդունուած է ամեն լեզուով:
Ցայտարարութիւնները համար վճարուած են իւրա-
քանչիւր բառին 2 կոպէկ:

„ԱՐԶԱԳԱՆԳ“ ՆԵՐԿԱՅ 1893 ԹՈՒՆԻՆ

„ԱՐԶԱԳԱՆԳ“

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՆԱՔԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐ

(ՏՆՄՆԵԻՆԵՐԿՈՒԵՐՈՐԻ ՏՆՐԻ)

Ներկայ 1893 թուին «ԱՐԶԱԳԱՆԳ» հրատարակվում է այժմեան
գրքով և նոր ծրագրով: Թերթը տատնում է Հիւսիսային գործակա-
լութեանը հետադիւրսը:

«Արձագանք» լրագր է տեսնում շաբաթը երեք ան-
գամ—չորեքշաբթի, ուրբաթ և կիրակի օրերը:

«ԱՐԶԱԳԱՆԳ» տարեկան գին 10 ռուբլի է, կես տարուանը—6
ռ., երեք ամսուանը—3 ռ. և մի ամսուանը—1 ռուբլի:

Բաժանորդագրութիւնն ընդունվում է ՍՄԻՐՆԱՅԻՆՆԵՐԸ (Երևանեան
Հրատարակի և Միջին-Փողոցի անկիւն, քաղաքային տան հանդէպ) և
ԿՆՆԻՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՆՐԻ:

«ԱՐԶԱԳԱՆԳ» օտար քաղաքներէ գրուել ցանկացողները պէտք
է ղրկեն հետեւեալ հասցեով՝ Тифлиς, Редакция газеты «Ардаганг»,
իսկ արտասահմանից՝ Tiflis, Rédaction du journal arménien
«Ardazagang»:

Յայտարարութիւնները ընդունվում են ընդհանուր և ընդհանուր
չեն ընդունվում:

Խմբագիր-հրատարակիչ՝ ԱՐԶԱԳԱՆԳ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՆՐԻ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Եւրոպական գիտութիւններ
և արտասահմանի գիտութիւններ
իսկ արտասահմանի գիտութիւններ
իսկ արտասահմանի գիտութիւններ

ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ
ՏՆՐԻ

Հանապետական ժամանակ
հաշիւով լինում է ժողովրդի
խնայելի վրայ և նրանց վկայութեամբ
է ձեռնարկուած քաղաքային, ինչպէս
Հայրապետ թեմակալ եպիսկոպոս
ձեռնադրուած համար եկեղեցու մէջ
վկայութիւն է հարցնում մի թեմի
բոլոր եկեղեցականները և ժողո-
վրդը:

Քրիստոնէական եկեղեցու ոգուցն
է բոլորում այս կանոնը: Իւրաքանչիւր
համայնք մի եկեղեցական անհատ է,
ուստի և ամեն մի պաշտօնեայ պէտք
է ընտրուած լինել:

Այս հաւանք և նուիրական կա-
նոնը պէտք է ուղեւորել ինչի ծիա-
կան գիտութիւնները փարատու
համար. եթէ մի համայնք դժգոհ է
իւր ընտրած քաղաքային, նրան ուղ-
ղելու ալ ճանապարհ պիտի գտնուի և
ոչ թէ իւրեւ մի բռնա պէտք է բար-
ձել մի ալ ծիւն վրան. նոյնպէս և
պէտք է զգուշ լինել որեւէ ծիւն հո-
վուելի այնպիսի քաղաքական խնդ-
րանք, որոնց չէ ցանկանում ժողովուր-

դը: Իւրաքանչիւր ծիական եկեղեցի մի
քանի ընտանիքների է բաժանուած,
որ կողմ էնք ծուկ. դրանց իւրաքան-
չիւրի հայրն է ծիական քաղաքան,
որին ինքը ծուկն է ընտրուած:

Եթէ այս կարգով և կանոնով վրձ-
ուելի ծիական խնդիրները, այն ժա-
մանակ կը վերանան բոլոր ծիական
գիտութիւնները:

Բաժանում այն քաղաքան, որից
դժգոհ է ժողովուրդը և որի վրայ
այնքան դանդաղանք է տուել, չէ
ձեռնարկուած այդ ծիւն վրայ, ուստի
ամեն իրաւամբ կարելի է նրան հո-
ւացնել. և վերջապէս եթէ ձեռնա-
դրուած է լինի, միջէ հողեւոր իշ-

խանութիւնը անգործ է զգուշուել նրան
և վերջ տալու բազմամեայ գաղթա-
կութիւններին:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Ժողովուրդն ազատ է իւր համար
քաղաքային ընտրելու և նրա աղբ ա-
զատութեան չէ կարելի դիւրեւել...

Աւելի դիւրին էր Բազուի ծիական
գիտութիւնները բառնալը:

Քանի որ Սրբազան Առաջնորդն
այն քաղաքում է, կարելի էր կան-
չել ծիաբաժանութեան հաւաքա-
կողմերին և հասկանալ զրա ան-
հրաժեշտութիւնը, ցոյց տալով միա-
զաման, որ մեր եկեղեցու ոգին է
այդ պահանջողը:

Այս գործին կարող էին խանգա-
րել և իրաւամբ խանգարելի էլ տե-
ղական քաղաքային, որոնց զլուար-
ներին պէտք էր անպատճառ հո-
ւացնել քաղաքային մի առժամանակ:

Մեր թղթակցը հաւատացնում է,
որ ամենակատարի հաւաքականնե-
րն իսկ համաձայն են ծիւն բաժա-
նուելուն, միայն թէ կամենում են,
որ իրանք ազատ լինին իրանց քա-
ղաքան ընտրելու: Այս պահանջն ա-
մենաարդար պահանջ է և ամենուրեք
ընդունուած: Թիֆլիզում ամենօ-
րեայ երևոյթ է, որ մի քաղաքային
ծիականը դժգոհ լինելով իւր ծիա-
տէր քաղաքային, ինչպէս է տալիս
և մի ալ քաղաքային ծիական է
դառնում:

Նոյն սկզբունքով իւրաքանչիւր
քաղաքային պէտք է իրաւունք ունե-
նայ ընտրելու իւր տան հովուող քա-
ղաքային, այն ժամանակ կը վերա-
նան բոլոր գիտութիւնները և ժողո-
վուրդը չի զրկուել հոգեւոր միջոցա-
րութիւնից:

Այն տխուր փաստերը, որ մեր
թղթակցը հաղորդում է Բազուից,
հետեւեալն են քաղաքայինի սակաւ-
ութեան և մի քանի որոմացանքներ:
Ծիականութիւնն աւելի է լինի
և ծիատէր քաղաքաների նախա-
ձախդրութեան. նրանք ուշք կը
գործեն իրանց վարք ու բարքի
վրայ և չեն գալիս ծիականներին ժողովը-
րին իրանց հաւանականութեան վար-
մունքներով, որովհետեւ միշտ երկու
կ'ունենան իրանց ծիւնը:

Ինչ դժգոհութեան և կուռի խն-
դիր է ծիաբաժանութիւնը. ինչո՞ւ
հարկ է ծիաբաժանութիւնը:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Դիր է ծիաբաժանութիւնը. ինչո՞ւ
հարկ է ծիաբաժանութիւնը:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու, որին չէին ցանկանում:

Երկրորդ խնդրին աւելի դիւրին է
լուծելը. ծիականները դո՛ւ էին ի-
րանց հողուող քաղաքային և նրան
էին ցանկանում, ինչ կարիք մի եր-
բորդ անձն ուղարկելու նրանց հո-
վուելու,

Բաժանորդ մշտական բնակարանները կուտան
են ինչպիսիք արդյապես ցնդողաճանրեր, կ
ի ծնունդի մեղապարտները Եւ ճշմարիտ,
եթէ ի նկատի առնենք որ ոմանք ու
ենեակով իրանք բնութեան մէջ լաւ և
բարոյշական չափով ինչներ, ճնշուեալ
օրից կարծես թէ շնորհք գորդարում է ն
րանք ճակատը, մեծանալով զարգանում է
նրանք մէջ առաքելութիւնը և ձգտում
որ դէպի բարին և մարգասիրութիւնը
մոլանալէ կարծիք չկայ, որ ոմանք է
ճնշվում են վատ ձգտումներով և չարա
միտ ընդունակութիւններով, որ դէպ
լիցանքներ և եղենանգործութիւններ
մղում, Դրանք են բարոյական հրէշները
և ի ճնշողենէ յանցաւորները, Այս վեր
ջիններս ամենագարհուրելի պատելը են
մեղապարտներ ձէյ, Դրանք ճակատի
կարծես դրոշմէ Է Կաշէնի յանցանքը
Դրանք մանուկ հասակից աչքի են ընկ

